

af de Betragtninger, der fra hans Side ere fremkomne vedrørende det Forslag, som er stillet under Nr. 4. Jeg er fuldkommen enig med det ærede Medlem i, at det kan være ganske rigtigt at ville beskytte Forpagtere og Fæstere eller Brugere: og Jord i det Hele taget paa den bedst mulige Maade, men jeg tror virkelig ikke, at det vil kunne lykkes ved Vedtagelsen af det Forslag, som her er fremsat under Nr. 4. Det er ganske vist, at det Tilfælde virkelig kan indtræffe, at de 4 pct. ikke af Fæstestogt; men af Expropriationssummen, som er nævnt i Loven af 5te Marts 1845 § 17, ikke vil være en tilstrækkelig Erstatning; men jeg tror, at det ogsaa kan være heldigt at se lidt til den anden Side. Jeg gad nok vide; hvorledes det i mange Tilfælde vilde gaa med Brugerens og Forpagterens Stilling, hvis der ikke var sat en Norm for, hvorledes det skal gaa i det i § 17 nævnte og dermed beslagtede Forhold. Jeg vil minde de Herrer om, at uagtet denne Paragraf og de dermed beslagtede Paragrafer rimeligvis have været gjældende for Expropriation til Jernbaner, har der dog vist sig Tilfælde i de sidst forløbene Aar, hvor Godsseiere lige frem have villet fortolke Loven af 5te Marts 1845 paa den Maade, at Fæsterne kun skulle have det Halve af, hvad der staar i Loven, og havde det nu ikke staaet med klare og tydelige Ord i Loven, hvormeget Fæsterne skulle have, saa kunde det ligge nær at antage, at Landvæsenkommissionerne vare komne ikke saa lidt henimod den Tanke, som Godsseierne vilde gjøre gjældende. Skulde det blive almindeligt, at Landvæsenkommissionen fik en saa udstrakt Myndighed til at fastsætte, hvad Jordbrugerne skulle have i Godtgjælfse, saa vilde det vist ikke være saa særdeles vanskeligt at træffe paa Tilfælde, hvor Forpagtere og Brugere meget vilde betafte sig for, at en saadan Bestemmelse kom til Anvendelse. Derfor tror jeg, at det vil være heldigt at forkaste Forslaget under Nr. 4; thi det vil være en meget daarlig Trøst for Brugere, at Appæl staa dem aaben, eftersom de i de allerfleste Tilfælde ville fortrække at tage, hvad de kunne faae, fremfor at gaae til højere Domsstol.

Judenrigsministeren: Jeg ønsker kun at sige lige over for den Bemærkning, der blev gjort af det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgtreds (Ngerslev), at jeg forstaa Ordene: „de Giendommens Jorder“ i det principale Forslag, om just ikke som Matrikulsnumere, saa dog som det samlede Brug, hvorom der er Spørgsmaal, ligegyldigt om det bestaar af eet eller flere Matrikulsnumere (Ngerslev): Det er ogsaa min Mening). — Jeg beder ærede Medlemmer erindre, at jeg ikke har tiltraadt Forslaget under Nr. 4. Jeg har kun sagt, at jeg dristede mig ikke til at modsætte mig det, men efter de Betæneligheder, der ere fremkomne af forskellige ærede Medlemmer,

er jeg ikke meget langt fra at tilraade Thinget ikke at vedtage det, og jeg skal sige hvorfor. Selv om det nemlig maa erkjendes, at der kan være noget Irrationelt i Forordningen af 5te Marts 1845, saa er der dog ikke i min administrative Praxis forekommet nogen som helst Beslagelse over denne Forordning; og netop i dette Tilfælde er den ved Plakat af 6te Juni 1848 knyttet til at anvendes i Digesager, og der finder ganske det samme Sted som ved Loven om skadeligt Vands Afledning, hvor der jo ligeledes er henviset til denne Forordning. Men naar det nu saaledes maa erkjendes, at Forordningen af 1845 i Praxis har vist sig at være nogenlunde fyldestgjørende, og naar enkelte Medlemmer frygte for at lade det heromhandlede Forhold være ganske uden Lovregel, saa tror jeg ikke, at der er nogen tvingende Grund til netop ved denne Leilighed at søge at faae Anvendelsen af denne Forordning fjernet, hvorimod der vel kan være Spørgsmaal om at tage under Overveelse, hvorvidt overhovedet denne Forordning trænger til en Omordning i Henseende til det Forhold, som her er blevet fremdraget. Der er altsaa for mit Bedkommende ikke Noget i Veien for, at det ærede Thing stemmer imod Forslaget under Nr. 4, saa at altsaa § 3 bliver staaende saaledes, som den nu er, og der er jo heller ikke i det andet Thing gjort nogen som helst Vanskelighed lige over for dette Forhold. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 7de Valgtreds (Steenstrup) vedbliver bestandig med, at jeg ikke kan staae for de vedkommende Inddæmningsdiger nogen Ret til at støtte sig til Nabdens Grund. Jeg siger dertil, at hvis der ikke i den Afford, som Bedkommende i sin Tid har truffet med sine Naboer, ligger en Berettigelse for ham til at støtke sit Dige til Nabovens Giendom, saa maa han søge en ny Overenskomst, og dette, at i enkelte Tilfælde, hvor Bruddet sker paa saadanne Steder, at man ikke kan have Brug for den Indrømmelse, jeg gjør her, er ikke nogen Grund til overhovedet at forkaste denne Indrømmelse. Jeg tror, at der vil være mange Tilfælde, hvor man vil være særdeles tilfreds med at have den Berettigelse i Henseende til Expropriation, som jeg indrømmer i Forslaget under Nr. 8, men deraf følger ikke, at der gjerne kan være andre Tilfælde, hvor Folk, der ere interesserede i Inddæmningsdiger — og det er jo kun om den Slags Diger, der tales — kunde ønske, at Loven var gaaet endnu videre, end den er gaaet. Jeg kan altsaa ikke se, at det i og for sig er nogen som helst Indvending mod Forslaget under Nr. 8, at den deri gjorte Indrømmelse ikke gaar saa vidt, som det ærede Medlem finder, at den burde gaa. Jeg vil i Modsætning, navnlig til det ærede Medlem, som jeg nys nævnte, sige, at efter min inderligste Overbevisning — og jeg er dog ikke saa ganske ukyndig i Landvæsenfager — er den foreliggende Lov en saadan, som der trænges til, og skjøndt